

ÎNCHEIERE

15 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Galina Stratulat
Dumitru Mardari, Oleg Sternioală

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Pascari Iulia și Procuratura Anticorupție, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pascari Iulia împotriva Ministerului Justiție, intervenient accesoriu Procuratura Anticorupție cu privire la repararea prejudiciului moral și material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, prin care au fost respinse apelurile declarate de Pascari Iulia, Ministerul Justiției și Procuratura Anticorupție și menținută hotărârea Judecătorei Anenii Noi din 31 mai 2016

c o n s t a t ă

La 17 septembrie 2016 reclamantul Pascari Iulia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 07 iunie 2010 de către procurorul secției investigații financiar-economice a Procuraturii Generale a fost pornită cauza penală pe faptul îndeplinirii necorespunzătoare de către factorii de decizie ai Inspectoratului Fiscal de Stat Anenii Noi a obligațiilor de serviciu, ca rezultat al unei atitudini neglijente sau neconștiincioase față de ele.

În cadrul urmăririi penale instrumentate de Procurorul în Procuratura Anticorupție Octavian Iachimovschi, reclamanta Pascari Iulia a fost învinuită de acuzatorul de Stat de comiterea infracțiunii precum că, fiind numită în funcția de șef al secției control fiscal a Inspectoratului Fiscal Anenii Noi și concomitent îndeplinind funcția de Șef-adjunct, a comis infracțiunea prevăzută de art. 329 alin.(2) Cod penal.

Procurorul a indicat că, în rezultatul manifestării unei atitudini neconștiincioase față de obligațiile de serviciu, reclamanta Pascari Iulia nu a asigurat încasarea sumelor aferente obligației fiscale a SA „Anchir” și contrar sarcinilor funcției deținute, care constau în controlul asupra respectării legislației fiscale, precum și întreprinderea măsurilor pentru asigurarea calculării și stingerii

obligăției fiscale în timp și pe deplin, bugetul de stat a fost prejudiciat cu 2 399 745, 30 lei.

Prin ordonanța din 29 septembrie 2011 a fost pusă sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Prin sentința Judecătorei Anenii Noi din 10 aprilie 2012, Pascari Iulia a fost achitată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motivul lipsei elementelor componente ale infracțiunii incriminate.

Totodată, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 19 decembrie 2012, sentința Judecătorei Anenii Noi din 10 aprilie 2012 a fost menținută fără modificări, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2014 recursul Procurorului în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bender, a fost respins ca inadmisibil.

Astfel, prin acțiunile organului de urmărire penală i-au fost încălcate dreptul fundamental la libertate și dreptul de a nu fi urmărită ilegal în lipsa unei fapte infracționale, iar în contextul încălcării acestor drepturi s-a invocat și încălcarea dreptului de a munci și lezarea demnității și reputației profesionale.

Cere reclamanta admiterea acțiunii, încasarea din contul Ministerului Justiției prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Pascari Iulia a prejudiciului moral în mărime de 1 000 000 lei, prejudiciu material în mărime de 27 000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Anenii Noi din 31 mai 2016, acțiunea a fost admisă parțial, s-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul Iuliei Pascari prejudiciul moral în mărime de 30000 lei și suma de 27 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătorei Anenii Noi din 08 iulie 2016, hotărârea pe cauza nr. 2-1360/15 din 31 mai 2016 s-a completat: s-a încasat de la Ministerul Justiției al RM în beneficiul lui Pascari Iulia suma de 5000 lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, au fost respinse apelurile declarate de Pascari Iulia, Ministerul Justiției și Procuratura Anticorupție și menținută hotărârea Judecătorei Anenii Noi din 31 mai 2016.

La 22 decembrie 2016 Pascari Iulia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a hotărârii Judecătorei Anenii Noi din 31 mai 2016 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, cu modificarea în partea încasării prejudiciului moral.

În motivarea recursului a indicat că, instanțele de judecată la pronunțarea hotărârii și deciziei au interpretat în mod eronat legea și au dat o apreciere arbitrară probelor.

Susține că instanța de apel și cea de fond n-au reflectat în hotărârile sale motivele care au determinat diminuarea în mod considerabil a cuantumului prejudiciului moral.

Instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că la examinarea acțiunilor civile privind repararea prejudiciului moral, instanțele de judecată vor lua în

considerație criteriile specifice de evaluare a cuantumului acestor despăgubiri, cât și datele obiective care certifică acest fapt.

Raportînd faptul violării drepturilor fundamentale la durata de timp pe parcursul căreia aceste drepturi au fost încălcate, mărimea prejudiciului moral în mărime de 30 000 lei este una inechitabilă și nu poate servi ca remediu efectiv și o satisfacție că persoana este repusă în drepturi.

La 02 februarie 2017 Procuratura Anticorupție a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la pronunțarea deciziei a interpretat în mod eronat normele de drept material.

Consideră că aprecierea judecătorului privind evaluarea daunelor morale este subiectivă, iar criteriile care stau la baza cuantumului despăgubirilor trebuie să fie obiective împărtășind criteriul general evocat de instanța europeană, potrivit căruia despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă reputației, având în vedere, totodată, gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora.

În această ordine de idei, efectuarea măsurilor operative de investigații este obligația organului de urmărire penală, care are drept scop de a descoperi circumstanțele și persoana care a comis infracțiunea. Toate măsurile procesuale ce au fost întreprinse sunt prevăzute de lege, care sunt necesare într-o societate democratică, au un scop legitim de a asigura lupta cu criminalitatea și acest scop este proporțional anumitor restricții care pot avea loc în cadrul desfășurării lor.

Astfel, rezultă expres că angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penală sunt necesare unele condiții speciale, și anume existența faptei ilicite, respectiv nu orice acțiune a organelor de drept atrage răspunderea statului.

Examinînd temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Pascari Iulia și Procuratura Anticorupție nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de Pascari Iulia și Procuratura Anticorupție, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Pascari Iulia și Procuratura Anticorupție ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de Pascari Iulia și recursul declarat de Procuratura Anticorupție se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală